

Provinciale Staten van Zeeland
t.a.v. de voorzitter
Postbus 6001
4330 LA Middelburg

Onderwerp
Afronding groot project Waterdunen

Zaaknummer
104061

Behandeld door

Verzonden

Middelburg, 17 december 2024

Geachte voorzitter,

Met deze brief willen we u informeren over de afronding van het groot project Waterdunen. We kijken terug op wat is gerealiseerd in Waterdunen, we delen met u de eindconclusies van de grondwatermonitoring, de eindevaluatie van het project, de financiële afronding en kijken kort vooruit.

Gerealiseerd in Waterdunen

Sinds 2005 is door de Provincie Zeeland gewerkt aan het project Waterdunen. Vanaf 2012 is door de Provincie Zeeland in samenwerking met de partners Waterschap Scheldestromen, gemeente Sluis, recreatieondernemer Molecaten en stichting Het Zeeuwse Landschap de uitvoering ingegaan en gewerkt aan de totstandkoming van Waterdunen. De Provincie Zeeland (hierna provincie) heeft daarbij de regie gevoerd op de uitvoering van de werkzaamheden in het gebied. Met onder andere de voorgangsrapportages, statenvoorstellen en middels brieven hebben we u de laatste jaren geïnformeerd over het verloop van deze werkzaamheden. Wilt u nog een keer terug kijken met beeld dan is er een korte [informatieve video](#) beschikbaar. Deze video uit 2023 toont Waterdunen en de werkzaamheden die zijn uitgevoerd door de verschillende partijen door de jaren heen.

Afrondingsfase Waterdunen

In de periode 2022 tot en met 2024, de afrondingsfase, is gestart met het beheerplatform waar de provincie als partner aan deel neemt. De gronden van Waterdunen zijn overgedragen aan Molecaten en stichting Het Zeeuwse Landschap. De monitoringsverplichtingen voor de sociaaleconomische monitoring en de grondwatermonitoring zijn afgerond. Daarnaast zijn er enkele laatste werken uitgevoerd in opdracht van de Provincie Zeeland. Voor de getijdenduiker zijn in opdracht van het Waterschap werkzaamheden voor de optimalisering uitgevoerd. De communicatie over de beleving van

Figuur 1: luchtfoto Waterdunen juli 2024

Waterdunen is over gedragen aan de partijen in het gebied, wel hebben wij nog op de provinciale website informatie over de totstandkoming van Waterdunen: www.zeeland.nl/waterdunen.

Uitkomsten grondwatermonitoring

Bij de behandeling van de voortgangsrapportage 22 november jongsleden is ook gevraagd om een toelichting op de grondwatermonitoring als onderdeel van de evaluatie. Omdat het samenstellen van het eindrapport nog iets meer tijd vraagt, heeft Deltares de hoofdconclusies op basis van de gevoerde analyse daaraan voorafgaand met ons gedeeld. Deze hoofdconclusies kunt u nalezen in bijlage 1. Het totale eindrapport wordt eind februari 2025 verwacht en wordt via de website van de provincie beschikbaar gesteld.

De gedeelde conclusies van Deltares stellen dat de metingen laten zien dat er nauwelijks tot geen significante veranderingen zijn gemeten als gevolg van de aanleg van Waterdunen en in gebruik name van de getijdenduiker. Hiermee wordt voldaan aan de monitoringsverplichting waarvoor in 2010 afspraken zijn gemaakt. In samenspraak met de ZLTO worden maart 2025 de resultaten gepresenteerd aan de grondeigenaren en betrokken omwonenden. Na deze presentatie worden de meetpunten opgeruimd.

Evaluatie doelstellingen Waterdunen

Als een van de laatste stappen in de nazorgfase is eind 2024 de evaluatie voor Waterdunen door TwynstraGudde uitgevoerd. Bij de evaluatie zijn met alle betrokken partijen van Waterdunen interviews afgenomen en er heeft een documentenstudie plaatsgevonden. Bijgevoegd als bijlage 2 bij deze brief vindt u de evaluatie van TwynstraGudde met daarin de evaluatie op doelrealisatie en de mogelijkheden voor PS om haar kaderstellende en controlerende rol te vervullen. Deze evaluatie is de gevraagde invulling van de toezegging die door gedeputeerde dhr. Vael is gedaan in de commissie Ruimte van 14 juni 2024. We stellen u dan ook voor deze toezegging, nummer 31, af te voeren. Op 10 januari 2025 van 12:45 tot en met 13:45 uur is een GS-informatiesessie georganiseerd om de evaluatie toe te lichten en kunt u uw inhoudelijke vragen over de evaluatie stellen.

De evaluatie concludeert dat de in 2016 vastgelegd scope voor de uitvoering is gerealiseerd. De doelen voor kustveiligheid en natuur zijn behaald. Zoals eerder uit de monitoring van de sociaaleconomische impuls komt bouwt deze zich de komende jaren nog op. In hoeverre de oorspronkelijke verwachting wordt benaderd is deels afhankelijk van de ontwikkeling die Molecaten nog inzet. De oorspronkelijke prognoses zullen naar verwachting niet geheel worden behaald.

Sociaaleconomische impuls

Vanuit uw Staten is eerder opgeroepen om als vervolg op het onderzoek van het Kenniscentrum voor Kusttoerisme hierop te kijken hoe de sociaaleconomische impuls kan worden versterkt. Dit zal niet meer binnen het Groot Project Waterdunen plaatsvinden.

Dit jaar is het Landschapspark Zwinstreek door de Vlaamse Regering erkend en is de BGTS in september 2024 in Brugge opgericht. Het Landschapspark Zwinstreek is een samenwerking tussen Vlaanderen en Zeeland (gemeente Sluis en de provincie). Momenteel worden de formele stappen uitgewerkt, wordt een parkbureau opgericht en worden de eerste projectverkenningen gedaan. Met de oprichting van het landschapspark beogen we een landschappelijke en economische impuls te geven aan de regio. Bij de start is in financiële zin invulling gegeven aan de organisatorische voorwaarden, maar nog niet in de financiering van de projecten. Vlaanderen levert wel jaarlijks financiering voor projecten in het kader van Landschapspark Zwinstreek op Vlaams grondgebied. Het Landschapspark leent zich bij uitstek ervoor om de oproep van Provinciale Staten, om aanvullend een sociaaleconomische impuls aan de regio te geven, in te vullen.

Financiële afronding

Met het afronden van de werkzaamheden is de finale afrekening opgemaakt, voor de afronding van Waterdunen in 2022-2024 was € 5,4 miljoen beschikbaar. Doordat er zich weinig financiële risico's hebben voorgedaan en door sturing op beheersing van risico's wordt het project afgesloten met een overschot van circa € 2,7 miljoen. Dit bedrag vloeit met het vaststellen van de jaarstukken terug naar de algemene reserve. Bij de jaarrekening zullen wij voorstellen om uit dit overschot één miljoen euro in een bestemmingsreserve te plaatsen voor concrete projecten met een sociaaleconomische impuls in het kader van het Landschapspark Zwinstreek. Dit onder de voorwaarde dat het moet gaan om concrete (realisatie)projecten waarvan de uitvoering voor eind 2026 start. Daarnaast wordt bij de jaarrekening € 15.000 uit het overschot bestemd voor het opruimen van het specifieke voor Waterdunen opgezet grondwatermeetnet.

Blik vooruit

Voor Waterdunen is er sinds 2022 een beheerplatform actief. De provincie neemt hier aan deel, naast Molecaten, Waterschap Scheldestromen, Stichting Het Zeeuwse Landschap en Gemeente Sluis. Waar voor ons dit project nu wordt afgerond, zijn juist de grondeigenaren en beheerders nog vol aan de slag. Zowel gemeente Sluis en Waterschap Scheldestromen hebben een rol als het gaat om het (dagelijks)beheer van wegen, fietspaden en de getijdenduiker. Molecaten heeft de afgelopen jaren gewerkt aan de totstandkoming van het recreatiepark, de komende periode zal dit park verder worden uitgebreid. Stichting Het Zeeuwse Landschap beheert het natuurgebied en het Kustlaboratorium en zal nog een ontvangstlocatie ontwikkelen in het gebied en blijvend kijken naar mogelijkheden om de beleving voor de bezoekers van Waterdunen verder te ontwikkelen samen met de andere partijen.

Met vriendelijke groet,

Gedeputeerde Staten van Zeeland,

H.M. de Jonge
Voorzitter

drs. M.C.J. Franken
Secretaris-algemeen directeur

Bijlagen:

1. Hoofdconclusies Deltares monitoring Waterdunen
2. Evaluatie Waterdunen door TwynstraGudde

Noem in uw contact met ons steeds het zaaknummer. Dit staat bovenaan deze brief.